

До протоколу № 152
від 17 червня 2024 року

ВИСНОВОК

до проекту Закону України

**«Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу»
щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення
втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних
підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення»
(реєстр. № 11165 від 11.04.2024)**

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука попередньо розглянув 17 червня 2024 року (протокол № 152) проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення» (реєстр. № 11165 від 11.04.2024), поданий народним депутатом України В. Безгіним та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних закладів і підприємств, а також відповідно не допустити втрат бюджетів та забезпечити надання належного рівня послуг для населення.

Відтак, для досягнення мети законопроектом пропонується абзац 3 частини 2 статті 12 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо заборони використання гуманітарної допомоги з метою отримання прибутку доповнити наступним положенням (винятком): «крім випадків використання такої допомоги, отриманої для відновлення втрачених та/або пошкоджених виробничих потужностей і технічних засобів, для цілей статутної діяльності комунальними закладами та комунальними підприємствами, які надають освітні послуги, послуги у сфері охорони здоров'я, послуги з перевезення пасажирів, послуги з управління побутовими відходами, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення».

У межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін Комітет зазначає наступне.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) у своєму експертному висновку висловило зауваження та пропозиції до законопроекту. ГНЕУ зазначає, що назва законопроекту не відповідає його змісту, оскільки змінами передбачено скасування кримінальної та адміністративної відповідальності за використання гуманітарної допомоги з метою отримання прибутку у випадках використання такої допомоги, отриманої для відновлення втрачених та/або пошкоджених виробничих потужностей і технічних засобів, для цілей статутної діяльності комунальними закладами та комунальними підприємствами, які надають освітні послуги, послуги у сфері охорони здоров'я, послуги з перевезення пасажирів, послуги з управління побутовими відходами, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

ГНЕУ зауважує, що згідно з правилами законодавчої техніки:

якщо у проекті пропонується внесення змін лише до однієї статті закону, то у його назві має бути зазначена ця стаття;

оскільки необхідність підтримки відповідних виробничих потужностей комунальних підприємств для надання послуг населенню зумовлено збройною агресією РФ проти України, то норми тимчасової дії мають викладатися у «Перехідних положеннях» Закону.

ГНЕУ звертає увагу на те, що прийняття законопроекту без внесення відповідних змін до Кримінального кодексу та Кодексу України про адміністративні правопорушення не призведе до звільнення від кримінальної та адміністративної відповідальності, а може лише поглибити стан правової невизначеності, за якої особи хибно будуть вважати, що вони можуть використовувати гуманітарну допомогу з метою отримання прибутку у визначених у проекті випадках, а правоохоронні органи продовжуватимуть притягувати їх до відповідальності.

У висновку ГНЕУ вказано на згідно з ч. 4 ст. 13 Конституції України «держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом». У той же час, у законопроекті можливість використання гуманітарної допомоги з метою прибутку надається лише суб'єктам комунальної власності, що створює ризик порушення зазначених вимог.

Також до Комітету надійшли експертні висновки від центральних органів виконавчої влади та відомств, зокрема від:

Міністерства освіти і науки України, яке надало лист та запропонувало в абзаці другому пункту 1 розділу I законопроекту після слів «для цілей статутної діяльності» доповнити словами «державними та», з метою уникнення дискримінації у використанні гуманітарної допомоги між державними і комунальними закладами освіти.

Міністерства соціальної політики України, яке надіслало лист, в якому зазначило, що підтримує законопроект за умови доопрацювання норми, що

стосується внесення відповідних змін до статті «201². Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги» Кримінального кодексу України.

Національної академії наук України, яка направила науково-експертний висновок, підготовлений фахівцями Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України», в якому зазначено, що законопроект потребує суттєвого доопрацювання, зокрема запропоновано врегулювати зазначену у законопроекті норму, що має тимчасову дію, у «Прикінцевих та перехідних положеннях» Закону.

Національної академії педагогічних наук України, яка направила лист, де вказала, що зауважень до законопроекту не має.

10 червня 2024 року відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеного головним з підготовки даного законопроекту, на якому розглядалися альтернативні законопроекти (реєстр. №№ 11155, 11155-1, 11155-2), а також законопроект реєстр. № 11165, якими вносилися зміни до Закону України «Про гуманітарну допомогу». За наслідками розгляду прийнято рішення проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення» (реєстр. № 11165 від 11.04.2024) відхилити, але внести пропоновану у ньому норму до законопроекту «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги» реєстр. № 11155-1, який рекомендовано за наслідком розгляду в першому читанні прийняти за основу та доопрацювати до другого читання, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Підкомітет з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу, розглянувши на своєму засіданні 03.06.2024 законопроект реєстр. № 11165 та надані до нього експертні висновки, пропонує за результатами розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений законопроект за основу.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Р. Грищука та широко обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та

безперервного надання якісних послуг для населення» (реєстр. № 11165 від 11.04.2024), поданий народним депутатом України В. Безгіним та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та доручити Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів підготувати його до другого читання.

2. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

Сергій БАБАК